

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen

Allmänna byrån, S1

Beslutande

Minister

Mats Perämaa

Föredragande

Avdelningschef

Bengt Michelsson

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 12

Beslut om fullmakt för avtal.

ÅLR 2019/3517

117 S1

Landskapsregeringen beslöt att ÅHS ges fullmakt att enligt prövning med UNA OY teckna de avtal som är nödvändiga för verkställighet av anskaffningen och implementeringen av den så kallade kärnan.

Nr 13

Yttrande till Riksdagens justitieombudsman angående
vårdgarantin

ÅLR 2019/1707

118 S1

Riksdagens justitieombudsmans kansli har med brev daterat den 26.2. 2019 bett landskapsregeringen skaffa en utredning från ÅHS och inkomma med ett eget yttrande om frågor som gäller efterlevnaden av bestämmelserna om vårdgarantin inom specialistsjukvården. Landskapsregeringen beslöt avge yttrande enligt **bilaga 1 S119E10**.

Hänvisning

Er begäran om utredning och yttrande,
EOAK/1190/2019-1

Kontaktperson

Bengt Michelsson, tel. (0)18 25260
bengt.michelsson@regeringen.ax

Ärende

**BEGÄRAN OM UTREDNING OCH YTTRANDE
ANGÅENDE VÅRDGARANTIN INOM ÅLANDS
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD**

Till landskapsregeringen har inkommit från Riksdagens justitieombudsmans kansli ett brev daterat den 26.02.2019 med begäran om utredning och yttrande angående efterlevnaden av bestämmelserna i ÅHSL 20 § om vårdgarantin inom specialsjukvården inom Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS).

Begäran inriktar sig på följande frågor:

- 1) På vilket sätt uppfylls vårdgarantin inom specialsjukvården i relation till de tidsfrister som anges i ÅHSL 20 §?
- 2) Varför publiceras inte väntetiderna för inledande av vård i enlighet med ÅHSL 20 §?

Landskapsregeringen har av ÅHS den 10.4. 2019 erhållit en utredning över hur vårdgarantin följs upp och publiceras (bilaga).

ÅHS följer upp och publicerar på sin hemsida med högst sex månaders mellanrum i enlighet ÅHSL 21 § det man kallar ”kösituationen” det vill säga uppgifter om väntetider i enlighet med 20 §. Av den publicerade informationen framgår att förteckning omfattar väntetider i icke brådskande fall. Akuta patienter tas emot omedelbart. Patienter i behov av brådskande vård behandlas inom 1 vecka från det att remissen inkommit.

Det framgår vidare att med väntetid avser ÅHS, den tid det tar från att remissen inkommit till mottagningen till patientens första besök på mottagningen. Det betyder, att det ÅHS kallar väntetid utgör svar på ovan ställda fråga 2) det vill säga förteckningen är till sitt innehåll en förteckning över när vården senast inleds vid de olika verksamheterna. Enligt den utredning som ÅHS tillsänt landskapsregeringen uppfyller ÅHS därmed vårdgarantin för när vården ska ordnas och inledas i enlighet med 20 §.

Gällande den 1) frågeställningen om på vilket sätt vårdgarantin uppfylls inom specialsjukvården i relation till de tidsfrister som anges i ÅHSL 20 § kan konstateras att ÅHS idag inte gör systematiska uppföljningar av när bedömningarna av vårdbehoven för icke-brådskande specialsjukvård inleds (högst tre veckor). I övrigt uppfylls vårdgarantin. Att ÅHS saknar rutiner att följa upp tiden från när remissen inkom tills bedömningen inletts betyder inte med nödvändighet att ÅHS inte klarar den i lagen utsatta tidsfristen men däremot att ÅHS saknar underlag att offentliggöra i vilken mån man klarar den utsatta tidsfristen för när bedömningen ska inledas.

Minister

Mats Perämaa

Avdelningschef

Bengt Michelsson

BILAGA

Utredning gjord av chefläkaren vid ÅHS Olli-Pekka Lehtonen 8.4.2019

FÖR KÄNNEDOM

Ålands hälso- och sjukvård, chefläkare Olli-Pekka Lehtonen

Landskapsläkare Emad Afrasiabi
Ålands landskapsregering
PB 1060
AX-22111 Mariehamn

8.4.2019

Hänvisning:

Anmodan 13 S 3 ÅLR 2019/1707

Ålands landskapsregering har begärt en utredning beträffande vårdgarantin inom primär- och specialsjukvården.

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) publicerar väntetiderna regelbundet på sin hemsida <http://www.ahs.ax/standard.con?iPage=168&m=&iLan=1>

Den nyaste tillgängliga statistiken från mars 2019 är bifogad. Tyvärr är statistiken lite svårt att hitta på hemsidan men ÅHS hoppas att förbättra situation då förberedning av den nya hemsidan just är på gång.

Angående de specifika frågorna, är svaren **markerade med fet stil**.

1. Redogörelse för hur tiderna för vårdgarantin inom primärvården efterlevs, följs upp och publiceras beträffande följande krav:
 - a. **Patienter ska på vardagar under tjänstetid omedelbart kunna få kontakt med yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården.
Kontaktuppgifter till primärvårdens alla verksamhetspunkter finns på ÅHS hemsida. De mindre verksamhetspunkterna har bestämda telefontider (t.ex. rådgivningsverksamheten). Vid hälsocentralerna i Mariehamn och Godby svarar yrkesutbildade personer i telefon vardagar kl 8 - 16. Vi använder ett återuppringningssystem (Tele-Q), så om personalen inte kan svara omedelbart ringer man upp medborgaren senaste inom någon timme.**

4. Eventuella andra sakförhållanden gällande efterlevnad, uppföljning och publicering av vårdgarantin som enligt ÅHS är relevant i sammanhanget.

ÅHS är väl medveten om, att uppföljning av tillgänglighet till vård är svår på grund av små patientvolym. Då man upptäcker svårigheter (t.ex. 15 veckors kö på ögonkliniken) försöker ÅHS anställa temporära resurser.

ÅHS är också medveten om, att patientens hela vårdkedja inte kan fullständigt skildras med en siffra. Det är synnerligen fallet på psykiatrin, där arbetet pågår för att kunna minska väntetider inom kliniken.

O-P Lehtonen
Chefläkare
ÅHS

Kösituationen

Denna förteckning omfattar väntetider i icke brådskande fall. Akuta patienter tas emot omedelbart. Patienter i behov av brådskande vård behandlas inom 1 vecka från det att remissen inkommit.

Väntetid = den tid det tar från att remissen inkommit till mottagningen till patientens första besök på mottagningen.

KÖSITUATIONEN I MARS 2019

PRIMÄRVÅRD

Hälsocentralen i Mariefhamn

Väntetid

4 veckor

Hälsocentralen i Godby

3 veckor

SPECIALSJUKVÅRD

Barn- och ungdom

Medicinska fall

6 veckor

Kirurgiska fall

12 veckor

Barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen

3 veckor

Gynekologi

Mottagning

12 veckor

Inkontinensoperation

7 veckor

Prolapsoperation

7 veckor

Hysterektomi

8 veckor

Medicin

Hjärtmottagningen

3 veckor

Hjärtmottagningen, hjärtultraljud

3 veckor

Minnesmottagningen

8 veckor

Lungmottagningen

11 veckor

Mag-tarmmottagningen

0 veckor

Endoskopi

5 veckor

Reuma

4 veckor

Onkologi

0 veckor

Borreli

0 veckor

Endokrin/diabetes

0 veckor

Neurolog

8 veckor

Hudläkare

12 veckor

Fysioterapi

6 veckor

Ergoterapi

4 veckor

Hab. barn till ergoterapi/fysioterapi bedömning

2 veckor

Talterapi

7 veckor

Rehab läkarmottagning

16 veckor

Rehab dagmodul

12 veckor

Kirurgi

Allmänkirurgiska mottagningen

6 veckor

Urologmottagningen

12 veckor

Ortopedmottagningen

10 veckor

Ortopedmottagningen, ryggortopedi

12 veckor

Operation ljumskbråck

6 veckor

Operation galla

6 veckor

Operation urologi

16 veckor

Artroskopi knäled

12 veckor

Artroskopi axelled

10 veckor

Protes höftled

14 veckor

Protes knäled

13 veckor

Psykatri

Vuxenpsykiatrisk mottagning 2 veckor

Röntgen

Skelett- och lungundersökning ingen

Datortomografi 3 veckor

Ultraljud 3 veckor

Mammografi 2 veckor

Genomlysning 3 veckor

Magnetresonanstomografi 4 veckor

Ögon

Mottagning 15 veckor

Starroperation 12 veckor

Öron-, näs- och hals

Mottagning vuxna 10 veckor

Mottagning barn 8 veckor

Hörselvården, utprovning av hörselapparat 12 veckor

Operationer barn (t.ex. tuber, adentomi, TE) 10 veckor

Operationer vuxna (t.ex. TE, större extirpationer) 16 veckor